

УДК 340.112 (113.1–2); 340.136

DOI: <https://doi.org/10.18524/2411–2054.2021.41.225617>

Г. С. Федуняк, канд. юрид. наук, доцент
Львівський національний університет імені І. Франка
Кафедра міжнародного права
вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна

ВІДПОВІДНІСТЬ НАЗВ СТРУКТУРНИХ ЧАСТИН МІЖНАРОДНИХ ДВОСТОРОННІХ ДОГОВОРІВ ЗА УЧАСТЮ УКРАЇНИ ЇХ ТЕКСТУ (НА ПРИКЛАДІ УГОД ПРО СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ)

Міжнародні договори є актами, які містять уніфіковані норми, обов'язкові для суб'єктів права хоч би двох держав. Україна бере участь у значній кількості міжнародних договорів, як багатосторонніх, так і двосторонніх. До викладу тексту міжнародних договорів застосовують правила законодавчої техніки. Якісний текст міжнародного договору за участю держави, що пропонує текст договору, є «візитною карткою» цієї держави.

В цій статті аналізується застосування деяких правил законодавчої техніки при створенні міжнародних договорів. Аналізуються тексти міжнародних двосторонніх договорів за участю України з питань соціального забезпечення. Звернено увагу на назви деяких розділів, глав, статей таких міжнародних договорів, як: Угода між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення від 18 травня 2012 р.; Угода між Україною і Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян від 7 жовтня 1996 р.; Угода між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення від 7 липня 2009 р.

Ключові слова: міжнародна угода, міжнародний двосторонній договір, соціальне забезпечення, законодавча техніка, термінологія, приватноправові відносини, іноземний елемент.

Постановка проблеми. Правова культура нормотворця є багатограним явищем, яке стосується як національного законодавства держави, так і норм права, яких досягають шляхом взаємної домовленості кілька держав. Мова йде, зокрема, про норми міжнародних договорів: як багатосторонніх, так і двосторонніх. Саме міжнародний договір (як і міжнародний звичай) є складовою частиною нормативної бази права, зокрема міжнародного приватного. Україна, починаючи з 1991 р., уклала чимало міжнародних договорів з іноземними державами, передбачивши у них і норми цивілістичного характеру. Особлива активність України при укладенні міжнародних договорів, норми яких регулюють приватноправові відносини, спостерігається з 1993 по 1997 роки. Така діяльність стосується міжнародних двосторонніх договорів. З 2005 р., коли розпочалися процеси наближення законодавства України до норм уніфікованого права європейських держав, Україна починає змінювати окремі норми міжнародних двосторонніх договорів, а іноді й міжнародні договори цілком. Так, наприклад, у зв'язку з укладенням Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про певні аспекти повітряного сполучення від 1 грудня 2005 р. (затверджена Указом Президента України від 21 вересня 2006 р.) [1; 2] в міжнародні двосторонні договори за участю України, які були укладені з питань повітряних перевезень з 1993 р. по 2001 р. з Австрією, Бельгією, Грецією, Данією, Естонією, Іспанією, Італією, Кіпром, Латвією, Литвою, Люксембургом, Нідерландами, Німеччиною, Словаччиною, Словенією, Угорщиною, Фінляндією, Францією, Чехією та Швецією були внесені поправки. З Португалією, Великою Британією та Північною Ірландією, Польщею були укладені нові міжнародні договори замість існуючих раніше. Так, укладений Україною 20 січня 1994 р. міжнародний двосторонній договір з Польщею [3] сьогодні замінений новим – Угодою між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про повітряне перевезення від 12 березня 2013 р. [4]; міжнародний двосторонній договір за участю Португалії, парафований 18 жовтня 2000 р. [5] замінений Угодою між Україною і Португальською Республікою

про повітряне сполучення від 24 червня 2008 р. [6] Зазначене засвідчує активну нормотворчу позицію української держави у одній з вузьких сфер врегулювання правовідносин між суб'єктами права двох держав – у сфері міжнародних повітряних перевезень. Проте міжнародні договори за участю України укладаються щодо найрізноманітніших приватноправових відносин. Така діяльність з приводу укладання міжнародних договорів за участю України стосовно регулювання будь-яких приватноправових відносин повинна бути якісною, зокрема, з точки зору законодавчої техніки, а саме – їх викладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Автором цієї статті вже зверталася увага на якість сучасного законодавства України, яке регулює приватноправові відносини. Мова йшла про національне законодавство України в аспекті достовірності актів права та мови викладу актів національного законодавства України [7, с. 18–24]. В зазначеній публікації наводилися праці вчених, у яких досліджувалися питання якості сучасного законодавства. Це праці С.В. Плавича [8], Є.П. Євграфової [9]. Це також публікації Ж.О. Дзейко [10], В.І. Риндюк [11], М. Швець [12] – усі автори є представниками української науки. Досліджують вказані питання й за кордоном. Так, автором цієї статті уже зверталася увага на праці А.Б. Венгрова (Росія). [13]

Проте термін «законодавство» охоплює не тільки національні (внутрішньодержавні за походженням) акти, але й міжнародні договори. Стосовно цих актів є чимало наукових досліджень. До таких належить, наприклад, праця Д.О. Булгакової [14]. Однак ні вказане, ні інші дослідження майже не містять аналізу питань стосовно законодавчої техніки як основи якості викладу міжнародних договорів. Тим більше, якщо йдеться про міжнародні договори, норми яких регулюють конкретний вид приватноправових відносин з іноземним елементом (до них належать міжнародні двосторонні договори за участю України з питань соціального забезпечення).

Виклад тексту міжнародних двосторонніх договорів за участю України з питань соціального забезпечення з точки зору законодавчої техніки в переважній більшості випадків є якісним. Проте в низці випадків виклад тексту має недоліки. Це стосується, зокрема, відповідності назв структурних частин міжнародного двостороннього договору тексту договору, який слідує після цієї назви. Вказана проблема не досліджувалася вченими України.

Метою написання статті є з'ясування можливості логічного відображення назвами окремих складових частин міжнародних двосторонніх договорів за участю України з питань соціального забезпечення, тексту, що слідує за цими назвами. Мова йде про відображення назвою статті (розділу, глави) змісту цієї (цього) статті (розділу, глави) міжнародного договору. Метою написання цієї статті є також формулювання рекомендацій по усуненню недоліків у текстах міжнародних двосторонніх договорів, що регулюють приватноправові відносини з іноземним елементом.

Виклад основного матеріалу. Оскільки кількість міжнародних договорів за участю України є достатньо велика, доцільно зупинитися на певній їх частині. У цій статті для аналізу обрано ті міжнародні договори, які регулюють правовідносини по соціальному забезпеченню. Аналіз цих міжнародних договорів дозволяє стверджувати: не завжди вказані угоди за участю України викладені якісно з юридичної точки зору. Неточний, а іноді й неграмотний юридичний виклад, має бути неприпустимим, адже норми міжнародних договорів адресуються не тільки суб'єктам права України, але й суб'єктам права інших держав. Таким чином текст міжнародного договору за участю України стає «візиткою» грамотності спеціалістів, які працювали над ним.

Серед різних проблем, які можуть виникнути при підготовці тексту міжнародного двостороннього договору, нормотворцям слід звернути увагу на правильне відображення змісту цього договору в назвах глав, розділів, статей договору. Зрештою, це одна з вимог, яка має пред'являтися до будь-якого нормативно-правового акту. Назва глави, розділу, статті не повинна бути багатослівна. Вона має відображати суть тексту, що слідує за ним. Використання юридичної термінології повинно бути доцільним та виправданим. Тоді назва легко запам'ятовуватиметься, а значить заінтересована особа з легкістю зможе відшукати необхідну їй норму права. Вказане можна продемонструвати на наступному при-

кладі. Кожен юрист знає, що студенти юридичних факультетів не далі як на другому курсі, вивчаючи кримінальне чи адміністративне право, неминуче вивчають терміни і поняття: «суб'єкт», «суб'єктивна сторона», «об'єкт», «об'єктивна сторона». Вказані терміни можна застосовувати й з деякою іншою термінологією. В результаті утворюються різні поняття. Однак, ні вказані терміни, ні будь-які інші правові терміни не можна довільно поєднувати з іншою термінологією, бо тоді буде порушена суть науковості термінології, на якій базуються правові норми. Спеціальні юридичні терміни є строго визначеними. Тому вони дозволяють чітко виражати мету нормотворчості. Приклад неправильного застосування деяких із зазначених термінів можна навести із Угоди між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення від 18 травня 2012 р., що ратифікована Законом України 5 вересня 2013 р. [15; 16] та Угоди між Україною і Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян від 7 жовтня 1996 р., що ратифікована Законом України 17 грудня 1997 р. [17; 18] Стаття 2 кожного з цих актів називається: «Об'єктивна сфера застосування». В зазначених статтях йдеться про правовідносини, до яких слід застосовувати законодавство договірних держав, про що і треба було вказати в назвах. Наприклад: «Правовідносини, до яких застосовуються норми договору» або «Сфера застосування міжнародного договору».

Існуюча назва – «Об'єктивна сфера застосування» – породжує кілька запитань: 1) чи буває суб'єктивна сфера застосування; 2) що можуть означати вказані вирази? Якщо аналізувати зазначені міжнародні Угоди України з Польщею та Іспанією, то виявляється, що суб'єктивна сфера застосування існує. В кожному з зазначених міжнародних договорів є ст. 3 з назвою: «Суб'єктивна сфера застосування». Проте поєднання останніх трьох термінів є артефактом. Воно не має юридично грамотного змістовного навантаження.

В ст. 3 Угоди за участю України та Польщі від 2012 р. вказано: «Угода застосовується до: 1) осіб, які підпадають або підпадали під дію законодавства однієї або обох Договірних Сторін; 2) інших осіб, якщо їхні права набуті від осіб, згаданих в пункті 1)». У ст. 3 Угоди за участю України та Іспанії від 1996 р. зазначено, що ця Угода буде поширюватися на працівників, які є громадянами Договірних Сторін, а також на членів їхніх сімей (абз. 1 ч. 1). В той же спосіб Угода охоплюватиме осіб, які мають статус біженців згідно з Женевською Конвенцією від 28 липня 1951 року та Протоколом від 31 січня 1967 року, а також осіб без громадянства, які проживають на території однієї з Договірних Сторін, і членів їхніх сімей відповідно до Конвенції від 28 вересня 1954 року (абз. 2 ч. 1). Ця Угода застосовується також до членів сімей працівника, які є громадянами однієї з Договірних Сторін, незалежно від громадянства даного працівника, якщо тільки він підпадав під дію законодавства однієї з Договірних Сторін (ч. 2). Із вказаного вбачається, що в статті 3 кожної з Угод йдеться про суб'єктів правовідносин. Термін «суб'єктивний», використаний у назвах статей, аж ніяк не означає вказаних суб'єктів правовідносин, яким адресовані норми Угод. Термін «суб'єктивний» означає психічне ставлення особи до ... (і далі студент другого курсу, про якого вже згадувалося в цій статті, пригадає теорію кримінального чи адміністративного права, або ж інших галузей права). Тож назва на зразок: «Суб'єкти, до яких застосовується міжнародний договір» була б цілком доречною. Зазначені зауваження та пропозиції дозволять виправити ситуацію з викладом назв статей 2 та 4 Угоди між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення від 7 липня 2009 р., що ратифікована Україною 21 грудня 2011 р. [19; 20]

Норми права, зокрема міжнародного приватного, які містяться у вказаних міжнародних договорах, можуть мати різну класифікацію, проте ця класифікація також має бути юридично грамотною. Наприклад, ст. 6 Угоди за участю України та Іспанії 1996 р. має назву: «Загальна норма щодо принципу забезпечення». Стаття 7 Угоди називається: «Особливі норми щодо принципу забезпечення». Звичайно, з теоретичної точки зору можна філософствувати у праві про особливі норми, проте є усталена класифікація у теорії права та держави, у міжнародному приватному праві, у інших галузях права України та інших держав, відповідно до якої норми поділяються на загальні й спеціальні. До речі, ст. 6 Угоди передбачає не одну, а дві загальні норми, що не відповідає заявленій назві. Стаття 7 аналізованого міжнародного договору починається словами: «Щодо положень статті 6

встановлюються такі особливі норми і винятки...» і далі зазначено сім пунктів, які, на думку українського нормотворця, містять ці «особливі норми і винятки». Зі змісту ст. 7 не вбачається відмежування особливих норм від винятків. Слід пам'ятати, що норми міжнародних договорів формулюються для спеціалістів – юристів. Тому назва ст. 7 та початок її викладу в їх теперішньому вигляді можуть ввести в оману спеціаліста. Назва «Спеціальні норми щодо...» була б юридично доцільнішою. Частина речення, яка передує п. 1, сформульована як: «Щодо положень статті 6 встановлюються такі особливі норми і винятки...» є такою, що не містить ніякої значимої інформації, тобто є зайвою, а тому її слід виключити зі статті. Тим паче, що ст. 8 вказаної Угоди має назву: «Винятки з принципу забезпечення». З тексту статті, який є наступним: «Уповноважені органи обох Договірних Сторін чи установи, призначені ними, можуть на основі взаємної домовленості, в інтересах окремих осіб чи категорій осіб встановлювати інші винятки чи змінювати ті, що передбачені в пункті 1 статті 6 і в статті 7 цієї Угоди» – не слідує ніякі винятки. Йдеться тільки про можливість їх встановлення. Тобто назва ст. 8 також не відповідає її змісту.

Зазначені положення стосовно класифікації норм стосуються й розділу II за назвою: «Визначення застосовного законодавства» згадуваної Угоди за участю України та Португалії 2009 р. Розділ містить ст. 8 за назвою «Загальне правило», ст. 9 – «Особливі правила», ст. 10 – «Особливі правила, що застосовуються до осіб, які працюють у дипломатичних представництвах або консульських установах», ст. 11 – «Виняток з положень статей 8–19». Оскільки назва розділу чітко свідчить про те, що йдеться про колізійні норми, то знову мова йде про загальні та спеціальні норми. Спеціальні норми містять спеціальні колізійні прив'язки, які можуть бути додатковими, кумулятивними й іншими [21, с. 71–75]. Зазначене має юридичне значення для правозастосування. Тому назви статей 8–10 також потребують змін. До того ж назва ст. 9 охоплює назву ст. 10, хоч зміст статей є різним. Це також слід було б врахувати при формулюванні назв статей.

Частина IV Угоди за участю України та Іспанії 1996 р. має назву: «Різні, перехідні та заключні положення». Глава перша називається: «Різні положення» (статті 16–22), глава друга – «Перехідні положення» (ст. 23), глава третя – «Заключні положення» (ст. 24–25). Аналіз тексту вказаних статей породжує запитання: 1) що слід розуміти під поняттям «різні положення», яке використане в назвах частини IV і глави першої Угоди, та 2) хіба до ст. 16 положення Угоди не є різними? З метою уникнення цих запитань доцільно термін «різні» в обох випадках замінити терміном «інші». Таким чином назва ч. IV Угоди буде викладена як «Інші, перехідні...» і далі за текстом. Відповідно до вказаного назва глави першої має бути викладена – «Інші положення».

Висновки і пропозиції. Найвищим виявом якості нормативно-правових актів можна вважати міжнародні договори, в тому числі й двосторонні. Формулювання їх текстів опирається на правові традиції держав, що домовляються. Внесення змін до текстів міжнародних договорів відбувається вкрай рідко. Тому результатом правотворчого процесу має бути відразу якісний текст міжнародного договору.

1. Деякі міжнародні двосторонні договори за участю України, що містять норми для регулювання правовідносин, які виникають у сфері соціального забезпечення, свідчать про те, що назви окремих глав, розділів, статей цих договорів правильно не відображають зміст тексту, який слідує за ними.

2. У термінології «об'єктивна сфера застосування», що використана у міжнародних двосторонніх договорах за участю України з питань соціального забезпечення, термін «об'єктивна» не потрібен.

3. Термінологія «об'єктивна сфера застосування», що використана у міжнародних двосторонніх договорах за участю України з питань соціального забезпечення, не відображає зміст статей, у яких йдеться про суб'єктів права і правовідносин. Терміни «суб'єктивний» і «суб'єкт» є різними.

4. Правові норми класифікуються на загальні та спеціальні. Термінологія «особлива норма права» не має того смислового навантаження, який має термінологія «спеціальна норма», оскільки останні мають свою класифікацію (додаткові, кумулятивні та інші).

5. Досягнувши згоди стосовно врегулювання певного кола правовідносин, цілком можливо, що необхідно досягти такої згоди стосовно інших питань, скажімо, правового механізму реалізації врегулювання цих правовідносин. Норми, які необхідно для цього передбачити в міжнародних договорах, слід кодифікувати у розділі (главі) за назвою «Інші положення» замість назви «Різні положення». Зміст термінів «інший» і «різний» неоднаковий.

6. Для правозастосування значення мають не тільки загальні норми права, але й ті, що встановлюють винятки. Норми, що встановлюють винятки, звужують коло суб'єктів права, яким адресована загальна норма права. Нормотворцям слід чітко відділяти норми, якими встановлюються винятки, від інших норм права, зокрема, від тих, якими визначається правовий механізм встановлення винятків.

Список використаної літератури

1. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про певні аспекти повітряного сполучення від 01 грудня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_743
2. Про затвердження Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про певні аспекти повітряного сполучення: Указ Президента України від 21 вересня 2006 р. № 774/2006. Офіційний вісник України. 2006. № 39. Ст. 2619.
3. Угода між Урядом Республіки Польща та Урядом України про повітряне сполучення від 20 січня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_024#Text
4. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про повітряне перевезення від 12 березня 2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_197#Text
5. Угода між Урядом Португальської Республіки та Кабінетом Міністрів України про повітряне сполучення, парафована 18 жовтня 2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_743#Text
6. Угода між Україною і Португальською Республікою про повітряне сполучення від 24 червня 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620_025#Text
7. Фединяк Г. С. Якість сучасного законодавства України, яке регулює приватноправові відносини. Правова держава. 2020. № 39. С. 18–24.
8. Плавич С. В. Правотворення, правотворчість та законотворчість: проблема співвідношення. Держава і право: Зб. наукових праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 35. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2007. С. 88–94.
9. Євграфова Є. П. Об'єктивність права: теоретико-прикладні засади: Дис. ... докт. юрид. наук. К., 2016. 180 с.
10. Дзейко Ж. О. Історіографія законодавчої техніки. Держава і право. 2010. Вип. 49. С. 28–34.
11. Риндюк В. І. Законодавча техніка: Поняття, форми, види, реалізація в Україні. Дис. ... канд. юрид. наук. К., 2008. 194 с.
12. Швець М. Нова технологія законотворення. Право України. 2003. № 3. С. 3–4.
13. Венгеров А. Б. Теория государства и права: Учебник для юридических вузов. М., 2000. 503 с.
14. Булакова Д. О. Міжнародний договір у системі права Європейського Союзу (теоретичні аспекти). Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Х., 2013. 19 с.
15. Угода між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення від 18 травня 2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_161#Text
16. Про ратифікацію Угоди між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення: Закон України від 05 вересня 2013 р. № 458-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-18#Text>
17. Угода між Україною і Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян від 07 жовтня 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_161#Text
18. Про ратифікацію Угоди між Україною і Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян: Закон України від 17 грудня 1997 р. № 741/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 16. Ст. 75.
19. Угода між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення від 7 липня 2009 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620_024#Text
20. Про ратифікацію Угоди між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення: Закон України від 21 грудня 2011 р. № 4209-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 30. Ст. 353.
21. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Международное частное право. Общая часть: Учебник. Харьков: Право, 2015. 352 с.

References

1. Agreement between Ukraine and the European Community on certain aspects of air services of 1 December 2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_743 [in Ukrainian]
2. On approval of the Agreement between Ukraine and the European Community on certain aspects of air services: Decree of President of Ukraine from September 21, 2006. (2006) Official Bulletin of Ukraine. 39. 2619 [in Ukrainian]

3. Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of Ukraine on Air Services of January 20, 1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_024#Text [in Ukrainian]
4. Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Republic of Poland on air transportation of March 12, 2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_197#Text [in Ukrainian]
5. Agreement between the Government of the Portuguese Republic and the Cabinet of Ministers of Ukraine on air services, initialed on 18 October 2000. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_743#Text [in Ukrainian]
6. Agreement between Ukraine and the Portuguese Republic on air services of June 24, 2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620_025#Text [in Ukrainian]
7. Phedinyak H. S. (2020) Quality of modern legislation of Ukraine, that regulates private relationships. Constitutional State. № 39. P. 18–22. [in Ukrainian].
8. Plavich S. V. (2007) Pravotvorenniya, pravotvorchist' ta zakonotvorchist': problema spivvidnoshennya. State and Law. Collection of scientific works. Legal and political sciences. Producing 35. K.: V. M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine. P. 88–94. [in Ukrainian].
9. Yevgrafova Ye. P. (2016) Objectivity of law: theoretical and practical foundations.–Doctor's thesis. Kyiv: V. M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine, 2016. 180 p. [in Ukrainian].
10. Dzeiko Zh. O. (2010) Historical description of legislative technique. State and Law. Issue 49. P. 28–34. [in Ukrainian]
11. Ryndyuk V. I. (2008) Legislative technique: concepts, forms, types, implementation in Ukraine. Dis. Candidate of Law, Kyiv, 194 p. [in Ukrainian]
12. Shvets M. (2003) New technology of lawmaking. Law of Ukraine. № 3. P. 3–4. [in Ukrainian]
13. Vengerov A. B. (2000) Theory of the state and law: Textbook for legal institutions of higher learning. M., 503 p. [in Russian].
14. Bulgakova D. O. (2013) International treaty in the system of law of the European Union (theoretical aspects) [Text]: author. dis. ... cand. jurid. sciences: 12.00.11. Kharkiv, 19 p. [in Ukrainian]
15. Agreement between Ukraine and the Republic of Poland on social security of May 18, 2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_161#Text [in Ukrainian]
16. On Ratification of the Agreement between Ukraine and the Republic of Poland on Social Security: Law of Ukraine of September 5, 2013 № 458-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-18#Text> [in Ukrainian]
17. Agreement between Ukraine and the Kingdom of Spain on Social Security of Citizens of October 7, 1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_161#Text [in Ukrainian]
18. On Ratification of the Agreement between Ukraine and the Kingdom of Spain on Social Security of Citizens (1997, December 17). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1998. № 16. 75. Kyiv: Parlam. vyd-vo [in Ukrainian]
19. Agreement between Ukraine and the Portuguese Republic on social security of 7 July 2009 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620_024#Text [in Ukrainian]
20. On Ratification of the Agreement between Ukraine and the Portuguese Republic on Social Security (2011, December 21). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2012. № 30. 353. Kyiv: Parlam. vyd-vo [in Ukrainian]
21. Phedinyak H. S., Phedinyak L. S. (2015) Private International Law. A Common Part. Textbook. Kharkiv: Pravo, 352 [in Russian].

Стаття надійшла 15.01.2021 р.

Г. С. Фединяк, канд. юрид. наук, доцент
Львовский национальный университет имени И. Франко
Кафедра международного права
ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина

СООТВЕТСТВИЕ НАЗВАНИЙ СТРУКТУРНЫХ ЧАСТЕЙ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДВУСТОРОННИХ ДОГОВОРОВ С УЧАСТИЕМ УКРАИНЫ ИХ ТЕКСТА (НА ПРИМЕРЕ СОГЛАШЕНИЙ О СОЦИАЛЬНОМ ОБЕСПЕЧЕНИИ)

Резюме

Международные соглашения являются источником норм международного права, а также международного частного права. Эти соглашения выражают волю двух или большего количества государств. Они разрабатываются в соответствии с Венской конвенцией о праве международных договоров, которая была открыта для подписания 23 мая 1969 г. и вступила в действие 27 января 1980 г.

Международные соглашения являются актами, содержащими унифицированные нормы, обязательные для субъектов права хотя бы двух государств. Украина принимает участие в большом количестве международных договоров, как многосторонних, так и двусторонних. Качественный текст международных договоров возможен, в частнос-

ти, в случае применения правил законодательной техники. Именно качественный текст международного договора с участием государства, которое предлагает текст договора, является «визитной карточкой» этого государства.

В этой статье анализируется применение некоторых правил законодательной техники при создании международных договоров.

Анализируются тексты международных двусторонних договоров с участием Украины по вопросам социального обеспечения. Обращено внимание на названия некоторых разделов, глав, статей таких международных договоров как: Соглашение между Украиной и Республикой Польша о социальном обеспечении от 18 мая 2012 г.; Соглашение между Украиной и Королевством Испания о социальном обеспечении граждан от 7 октября 1996 г.; Соглашение между Украиной и Португальской Республикой о социальном обеспечении от 7 июля 2009 г. Некоторые части текста указанных международных договоров должны быть изменены.

Ключевые слова: международное соглашение, международный двусторонний договор, социальное обеспечение, законодательная техника, терминология, частноправовые отношения, иностранный элемент.

H. S. Phedinyak, Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor
I. Franko National University of Lviv
the Department of International Law
Universitetska Str., 1, Lviv, 79000, Ukraine

CORRESPONDENCE OF THE NAMES OF THE STRUCTURAL PARTS OF INTERNATIONAL BILATERAL AGREEMENTS WITH THE PARTICIPATION OF UKRAINE TO THEIR TEXT (ON THE EXAMPLE OF AGREEMENTS ON SOCIAL SECURITY)

Summary

International treaty is mode of creating norms of international law and private international law. Treaties are legally binding agreements between two or more states. According Vienna Convention on Law of Treaties (1969, May 23), which came into force on January 27, 1980 treaty means an international agreement concluded between states in written form and governed by international law, whether embodied in a single instrument or two or more related instruments and whatever its particular designation.

International treaties are acts that contain unified rules that are binding on the subjects of law of at least two states. Ukraine participates in a significant number of international agreements, both multilateral and bilateral. The rules of legislative technique are applied to the presentation of the text of international agreements. The qualitative text of an international treaty with the participation of the state proposing the text of the treaty is the "card" of this state.

This article analyzes the application of some rules of legislative technique in the creation of international treaties. The texts of international bilateral agreements with Ukraine on social security are analyzed. Attention is drawn to the names of some sections, chapters, articles of such international agreements as: Agreement between Ukraine and the Republic of Poland on social security of May 18, 2012; Agreement between Ukraine and the Kingdom of Spain on social security of citizens of October 7, 1996; Agreement between Ukraine and the Portuguese Republic on social security of July 7, 2009. The text of these international bilateral agreements needs to be changed.

Key words: international agreement, international bilateral agreement, social security, legislative technique, terminology, private relationships, foreign element.